

ORMAN FAKÜLTELERİ SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK TERCİHLERİ VE GİRİŞİMCİLİK YETENEKLERİ*

Kadri Cemil AKYÜZ¹
Tarık GEDİK²
Aytaç AYDIN³
İbrahim YILDIRIM⁴
İlker AKYÜZ⁵

ÖZET

Ülkelerin ekonomik gelişme ve kalkınma uğraşları içerisinde sahip oldukları en önemli kaynak girişimci nitelikteki insan gücüdür. Girişimci nitelikli insanın yetiştirilmesi ve önündeki engellerin kaldırılması uluslararası alanda ülkenin önemli bir ivme kazanmasına yol açacaktır. Yüksek öğrenim ve girişimcilik yeteneği arasında olması gereken güçlü bir bağ bulunmaktadır. Eğitilmiş insanlar hakim oldukları konuda ne kadar girişim yeteneğine sahip olursa o kadar gelişmenin önü açılacaktır. Bu çalışmada ülkemizde yer alan orman fakülteleri son sınıf öğrencilerinin girişimcilik bakışları ve yeteneklerinin incelenmesi amaçlanmış ve bu amaçla 9 farklı fakültede 536 adet anket yardımıyla değerlendirmeler yapılmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun kendi işini kurmak istedikleri ve girişimci olunmasında temel faktörün cesaret ve risk alabilme yeteneği olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, orman fakültesi, meslek tercihi

JEL Sınıflandırması: A10

PROFESSION PREFERENCE AND ENTREPRENEURSHIP TALENT OF SENIOR MEN OF FACULTY OF FORESTRY

ABSTRACT

The most important source of the countries is entrepreneur manpower in economic development and progress endeavor. Educating entrepreneur man and smoothing the way of him causes that the country gains acceleration in international area. There is a strong connection which needs to be between higher education and entrepreneurship talent. Whether educated people have entrepreneur talent on their profession, development will be such a good way. In this study, it is aimed that approaches of senior men of faculty of forestry to entrepreneurship and their talent is investigated and for this purpose, evaluations made with the assistance of 536 questionnaires in 9 different faculties. As a result of study, it is determined that the most of the students want to set up themselves up in business and the main factor of being entrepreneur is talent of courage and taking risk.

Keywords: Entrepreneurship, faculty of forestry, profession preference

JEL Classification: A10

* KTÜ BAP tarafından desteklenmiştir.

¹ Doç.Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, akyuz@ktu.edu.tr

² Arş.Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, gedikibu@ktu.edu.tr

³ Arş.Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, ayta@ktu.edu.tr

⁴ Arş.Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, ibrahim@ktu.edu.tr

⁵ Yrd.Doç.Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, iakyuz@ktu.edu.tr

1.Giriş

1980'ler sonrasının girişimcilik yılları olarak değerlendirilmesi ve günümüzde bu konuya ulusal ve uluslar arası düzeyde artan ilgiye karşın, ekonomiler üzerinde büyük etkileri olduğu yadsınamaz kanıtları ile ortada olan girişimci ve girişimcinin kim ve ne oldukları, girişimcilik kariyerinde başarının nasıl sağlanabileceğine ilişkin sorular henüz açıklığa kavuşturulmuş değildir (Gürol, 2000).

Bu nedenle girişimci kavramının tam bir tanımı yapılamamakla birlikte literatürde çok miktarda farklı tanımlara rastlamak mümkündür (Bull ve Willard, 1995, Hinterhuber and Popp, 1992, Foss and Klein, 2002, Çetindamar, 2002, Farrell, 1997, Titiz,1994, Girginer ve Uçkun, 2004 Şenocak, 1992, Beatty, 1998, Çetin, 1996, Meredith et all, 1984; Eyuboğlu, 2004). Girişimcilik üzerine yapılan çalışmalarda girişimci ve girişimcilik ile ilgili kavramların açıklanması gerekir.

Klasik iktisat anlayışına göre bireysel çıkarların en üst seviyeye çıkarılması girişimciliği ateşleyen en önemli güdüdür. Yani ekonomik fayda ve kar elde etme isteği girişimciliğin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Klasik iktisat kuramının bu yaklaşımına karşılık, McClelland (1971) girişimciliğin gelişmesinin, ekonomik güdülerden ziyade, psikolojik bir değişken olan başarıma ihtiyacına bağlı olduğunu belirtmektedir.

Klasik anlamda girişimci, daha çok kendi işini kuran, çeşitli üretim faktörlerini bir araya getirerek ve risk üstlenerek üretim sürecinde bulunan ve bunun sonucunda da kâr elde etmeyi amaçlayan kişi olarak tanımlanmaktaydı (Emsen, 2001). Günümüzde ise girişimcilik, yüksek düzeyde yaratıcılık kullanılarak ortaya çıkarılabilecek daha üstün durumlara varmak için bir yöntem olarak algılanmaktadır (Titiz, 1999).

Girişimci, bir işi yapmaya girişen ve bundan çekinmeyen kişidir. Üretim faktörlerini bir araya getirerek, iktisadi mal ve hizmet üretimi için gerekli girişimi başlatan, ayrıca üretim için gerekli finansal kaynakları ve üretimin değerlendirileceği pazarları bulan kişidir. Ekonomik değerlerin yaratılması için gereken üretim faktörleri bileşimi, biyolojik veya mekanik bir olay olmayıp, insan tarafından gerçekleştirilir. İşte insan, girişimcilik adını verdiğimiz bu işlevi ile ekonomik değerlerin meydana getirilmesine önemli bir katkıda bulunur (Çelik ve Akgemci, 1998).

Tüm mesleki alanların gelişimini etkileyen girişimcilik olgusu engellerin ve teşvik edici faktörlerin belirlenmesi ile sektörlerin ekonomik gelişimine katkı sağlayacak bir konumda bulunacaktır. Yüksek öğrenimde elde edilen bilgi ve deneyimlerin kişinin girişimci yeteneklerinin gelişimi üzerine ne düzeyde bir etkiye sahip olduğunun belirlenebilmesi amacıyla Orman Fakültelerinde okumakta olan öğrencilerin durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

2. Materyal ve Yöntem

2.1. Materyal

Orman Fakülteleri (Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ), İstanbul Üniversitesi (İÜ), Düzce Üniversitesi, Bartın Üniversitesi, Kastamonu Üniversitesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Kahramanmaraş Şütcüimam Üniversitesi (KSÜ), Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) bünyesinde yer alan Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Peyzaj Mimarlığı bölümleri son sınıf öğrencilerinin girişimcilik yeteneklerinin araştırılmasının amaçlandığı bu çalışmada veriler hazırlanan anket formu yardımıyla elde edilmeye çalışılmıştır. Anket çalışması bölümlerinde son sınıf düzeyinde olan öğrencilere yüz yüze görüşülerek gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında cevaplanması gereken anket sayısı söz konusu fakültelerin 2004-2005 eğitim öğretim yılında son sınıflarında okuyan toplam 1268 öğrenci olarak dikkate belirlenmiş olmakla beraber katılımın yüksek tutulması amacıyla anketlerin fakültelerde tüm son sınıf öğrencilerine yaptırılması amaçlanmıştır.

Anketlerin uygulandığı üniversitelerin öğrenci işleri kayıtlarına göre orman fakülteleri ve bölümlerine göre öğrenci sayıları Tablo 1’de görülmektedir.

Tablo 1: Anketin Uygulandığı Orman Fakülteleri ve Bölümlerin Öğrenci Sayıları

Üniversiteler Bölümler		Trabzon Orman Fakültesi	İstanbul Orman Fakültesi	Düzce Orman Fakültesi	Bartın Orman Fakültesi	Kastamonu Orman Fakültesi	Çankırı Orman Fakültesi	Artvin Orman Fakültesi	Kahramanmaraş Orman Fakültesi	Isparta Orman Fakültesi	Toplam
		Orman Mühendisliği	Erkek	95	89	49	60	58	36	50	21
	Bayan	30	24	8	8	6	10	5	5	5	101
Orman Endüstri Mühendisliği	Erkek	135	92	40	31	-	-	-	22	-	320
	Bayan	25	31	3	3	-	-	-	1	-	63
Peyzaj Mimarlığı	Erkek	44	23	24	41	-	-	-	-	-	132
	Bayan	27	78	27	30	-	-	-	-	-	162
Toplam	Erkek	274	204	113	132	58	36	50	43	32	942
	Bayan	82	133	38	41	6	10	5	6	5	326
Toplam Öğrenci Sayısı		356	337	151	173	64	46	55	49	37	1268

Fakülterele gönderilen 1268 anketten 550 âdeti geri gelmiş 14 tanesi değerlendirme dışında tutularak 536 adet anket değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Anketlerin geri dönüş oranı %42 olarak tespit edilmiştir. Literatürdeki çalışmalar dikkate alındığında, ana kütle üzerinden gerçekleşen geri dönüş oranlarının genellikle %20 ile %45 arasında değiştiği gözükmektedir (Bal ve Gundry, 1999; Hum ve Leow, 1996). Bu nedenle ulaşılan veri sayısının istatistik olarak yeterli olduğu kabul edilmiştir.

Değerlendirmeye alınan anketlerin üniversite, bölüm ve cinsiyete göre geri geliş oranları Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2: Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Üniversite, Bölüm ve Cinsiyete Göre Dağılımları

Bölümler	Üniversiteler	KTÜ	İÜ	Düzce	Bartın	Kastamonu	Çankırı	Artvin	KSÜ	SDÜ	Toplam	
											Sayı	%
Orman Mühendisliği	Erkek	29	36	20	19	22	15	22	19	17	199	37.1
	Bayan	10	13	6	6	2	5	7	5	8	62	11.6
Orman Endüstri Mühendisliği	Erkek	61	34	21	21	-	-	-	21	-	158	29.5
	Bayan	12	16	4	2	-	-	-	1	-	35	6.5
Peyzaj Mimarlığı	Erkek	10	5	4	10	-	-	-	-	-	29	5.4
	Bayan	10	23	11	9	-	-	-	-	-	53	9.9
Toplam		132	127	66	67	24	42	29	24	25	536	100

2.2.Yöntem

Çalışmada kullanılan anket formu literatürde yapılmış çalışmalarda kullanılan anket formları geliştirilerek hazırlanmıştır (Emsen, 2001; Eyuboğlu, 2004; Korkmaz, 2000; Girginer ve Uçkun, 2004). Çalışmada kullanılan anket formu 2 kısım ve toplam 30 sorudan oluşmaktadır. Anket formunun ilk kısmında öğrencilerin demografik özellikleri sorgulanmıştır. Anketin ikinci kısmında girişimci bulunması gereken özellikler ile öğrencilerin girişimcilik hakkındaki düşünceleri sorgulanmıştır. Bu sorgulama esnasında kullanılan sorularda öğrencilerin önce en etkili olan etmeni işaretlemeleri daha sonrada beşli likert ölçeği yardımıyla derecelendirmeleri istenmiştir. (1: Tam katılım, 2: Kısmen katılım, 3: Fikrim yok, 4: Kısmen red, 5: Tamamen red) olarak ele alınmıştır.

Anket soruları bir ön uygulama ile KTÜ Orman Fakültesi son sınıf öğrencileri üzerinde denenmiş, gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Toplam 536 adet anket değerlendirilmeye tabi tutulmuş, sonuçlar SPSS paket programından yararlanılarak analiz edilmiştir. Öncelikle, gelen anketlerde yer alan değişkenler kodlanmış ve bir veri tabanı oluşturulmuştur. Bu veri tabanı ile anket formunda yer alan soruların bölümlere göre ortalamaları alınarak çapraz tablolar ve Khi-kare analizi ile istatistiki değerlendirmeleri yapılmıştır. Ayrıca çalışmada çıkarımsal istatistik bazındaki verilere

öncelikle güvenilirlik analizi uygulanmıştır. Güvenilirlik analizi bir ölçekte yer alan maddeler arasındaki iç tutarlılığı ölçer ve bu maddeler arasındaki ilişkiler hakkında bilgi sunar (Bayram, 2004). İş doyumu ölçümünde genel olarak tutum ölçekleri kullanılmaktadır. Bu alanda kabul görmüş en önemli ölçeklerden birisi likert tutum ölçeğidir. Likert tutum ölçeğinde yer alan sorular beş ya da yedi ölçekle yanıtlanmaktadır. Geliştirilen anketler genel olarak bu ölçekler üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Likert tipi bir tutum ölçeğinde, bir maddeden elde edilen puan dağılımının sürekli değişken olduğu varsayılmaktadır. Ayrıca, ölçekte yanıt seçenekleri ikiden daha fazladır ve seçenekler içinde tek bir doğru yanıt bulunmamaktadır. Bunun dışında, bu ölçeğin temel varsayımlarından biri, ölçekteki her bir maddenin ölçülen tutumla monotonik bir ilişki içinde olduğudur. Bunun anlamı, her bir maddenin aynı tutumu ölçtüğüdür. Bundan dolayı, likert tipi bir tutum ölçeğinde güvenilirlik düzeyini saptamak için iç tutarlılığın bir ölçütü olan, Cronbach tarafından geliştirilen “Cronbach Alpha” katsayısının kullanılması uygun bulunmaktadır (Tavşancıl, 2002). Bu nedenle, kullanılan ölçeğin güvenilirliği, Cronbach Alpha katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Cronbach Alpha katsayıları hesaplanmış ve 0.86 bulunmuştur. Bu sonuç ölçeğin güvenilir bir ölçme yaptığını göstermektedir.

3.Bulgular

3.1.Demografik Değerlendirmeler

Dokuz üniversitede yer alan fakültelerin tamamında Orman Mühendisliği (OM) bölümü, beş fakültede Orman Endüstri Mühendisliği (OEM) bölümü ve dört fakültede ise Peyzaj Mimarlığı (PM) bölümleri mezun öğrenci verebilecek durumdadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %48.7’si OM bölümünde, %36’sı OEM ve %15.3’ü de PM bölümünde okumaktadır.

Öğrencilerin %72’si erkek, %28’i bayandır. Çalışmaya katılanların yaşları incelendiğinde en düşük 19 en yüksek 28 yaş tespit edilirken ortalama yaş 22,4 olarak belirlenmiştir. Orman Fakülteleri öğrencilerinin mezun oldukları lise türünün okudukları bölümlere göre dağılımlarına ait bulgular Tablo 3’de gösterilmiştir.

Orman Fakülteleri son sınıf düzeyinde okuyan öğrencilerin %65.5’inin düz lise mezunu olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin %14.6’sı diğer başlığı altında yer alan kız meslek lisesi, Anadolu otelcilik turizm ve meslek lisesi, Anadolu öğretmen lisesi, mesleki teknik eğitim merkezi gibi liselerden mezun olan öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 3: Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Türünün Bölümlere Göre Dağılımı

Mezun Olunan Lise Türü	OM	OEM	PM	Toplam	
				Sayı	Yüzde
Düz lise	195	122	34	351	65.5
Endüstri meslek lisesi	8	5	2	15	2.8
Teknik lise	-	2	-	2	0.4
Anadolu lisesi	16	19	14	49	9.1
Fen lisesi	2	2	1	5	0.9
İmam hatip lisesi	4	-	1	5	0.9
Ticaret lisesi	-	1	-	1	0.2
Sağlık meslek lisesi	-	17	13	30	5.6
Diğer	36	25	17	78	14.6
Toplam	261	193	82	536	100

Çalışmaya katılan öğrencilerin anne veya babalarının hangi işle meşgul oldukları araştırılmış ve sonuçlar Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4: Öğrencilerin Anne veya Babalarının Meşgul Oldukları İşler

Anne veya Babanın Yaptığı İş	Anne	Baba	Toplam	
			Sayı	Yüzde
Kamu Sektöründe Çalışmaktadır	32	117	149	13.9
Özel Sektörde Çalışmaktadır	15	162	177	16.5
Ev Hanımı	420	-	420	39.2
Emekli	58	190	248	23.1
Herhangi Bir İşte Çalışmıyor	4	48	52	4.9
Vefat Etmiş	7	19	26	2.4

Tablo 4 incelendiğinde çalışmaya katılan öğrencilerin annelerinin %78.4’ünün ev hanımı olduğu belirlenmiştir. Bunu %10.8 oranında emekli anneler takip etmektedir. Son sınıf düzeyindeki öğrencilerin babalarının meslekleri incelendiğinde %35.4 oranında emekli, %30.2 oranında özel sektör, %21.8 oranında kamu sektörü çalışanı, %9 oranında işsiz ve %3.5 oranında da vefat etmiş olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda orman fakültelerinde okuyan öğrencilerin çok büyük bir bölümünün düşük ya da orta sınıf gelir grubuna ait ve kamuya bağımlı devlet memuru yapısındaki ailelerden oluştuğu belirlenmiştir. Aile’nin eğitim seviyesi ve gelir düzeyinin girişim seviyesi ile ilişkili olduğunu kanıtlayan farklı çalışmalar bulunmaktadır. Yapılan farklı çalışmalarda anne ve babanın eğitim seviyesi ve aile gelirinin girişim yeteneği üzerinde etkili olduğunu göstermektedir (Arslan 2002; Sevinç 2002).

Son sınıf düzeyindeki öğrencilerin, öğrencilik dışında bir işte çalışıp çalışmadıkları sorgulanmış ve OM bölümü öğrencilerinin %10.9’unun bir işte çalışmakta

olduğu belirlenmiştir. OEM bölümü öğrencileri içerisinde bu oran %14.5'e yükselmektedir. PM'de ise okul dışında bir işte çalışanların oranı %13.6'dır. Tüm öğrenciler ele alındığında çalışanların oranı %12.6 düzeyindedir. Öğrencilerin okul dışında bir işte çalıştıkları ortalama çalışma saati en çok günlük ortalama 3 saat olarak tespit edilmiştir. Bunun yanında günlük 5 saat çalışanlar ikinci sırada tespit edilmişlerdir.

Öğrencilerin yaz döneminde çalışıp çalışmadıkları sorgulandığında OM öğrencilerinin %51.5'i bir işte çalışırken, OEM öğrencilerinde çalışanların oranı %52.9'a ve PM'de ise bu oran %55'e yükselmektedir. Tüm öğrenciler ele alındığında yaz döneminde çalışan öğrencilerin oranı %52.6 olarak tespit edilmiştir.

3.2. Girişimcilik Yeteneği ile İlgili Bulgular

Son sınıf düzeyindeki öğrencilerin mezun olduktan sonra yüksek lisans/doktora yapmak isteyip istemedikleri sorgulandığında öğrencilerin %46.3'ü evet cevabını vermiştir. PM öğrencilerinin %59.3'ü yüksek lisans/doktora yapmayı düşünmektedir. OM bölümünde yüksek lisans/doktora yapmak isteyenlerin oranı %45.7 iken OEM'de bu oran %42.9'dur.

Son sınıf düzeyinde okuyan orman fakültesi öğrencilerinin mezun olduktan sonra iş bulabilme konusundaki düşüncelerinin analizi Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerinin Mezun Olduktan Sonra İş Bulabilme Konusundaki Düşünceleri

Düşünceler	OM	OEM	PM	Toplam	
				Sayı	Yüzde
İş bulabileceğime inanıyorum	98	114	40	252	47.0
İş bulamayacağım korkusundayım	83	40	21	144	26.9
Öğrenciyken işimi buldum	7	14	6	27	5.0
Kamuda çalışmak istiyorum	35	13	10	58	10.8
Ailemin işine devam edeceğim	8	9	2	19	3.5
Kendi özel işimi kurmak istiyorum	30	3	3	36	6.7

Tablo 5 incelendiğinde çalışmaya katılan öğrencilerin %47'si iş bulabileceğine inanmaktadır. İş bulamayacağımı düşünen öğrencilerin oranı ise %26.9'dur. Kamu sektöründe çalışmak isteyenlerin oranı %9.3, öğrenciyken işini bulanların oranı ise %3.7 olarak bulunmuştur. Kendi işini kurmak isteyenlerin oranı %6.7 düzeyinde bulunmaktadır.

OM öğrencilerinin %37.5'i iş bulabileceğine inanmaktadır. Bunun yanında OEM'de iş bulabileceğine inanan öğrencilerin oranı %59.1'dir. PM'de iş bulabileceğine inanan öğrencilerin oranı da %48.8 olarak tespit edilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin yabancı dil ve bilgisayar bilgilerinin düzeyi sorgulanmış ve bulguları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Öğrencilerin Yabancı Dil ve Bilgisayar Bilme Düzeyleri

Düşünceler		OM	OEM	PM	Toplam	
					Sayı	Yüzde
Yabancı dil	Çok iyi	3,1	2,6	4,9	17	3,2
	İyi	14,6	21,8	28	103	19,2
	Orta	53,2	52,8	45,1	278	51,9
	Bilmiyorum	29,1	22,8	22	138	25,7
Bilgisayar	Çok iyi	11,9	16,1	8,5	69	12,9
	İyi	32,6	39,8	30,5	187	34,9
	Orta	49,8	42	56,1	257	47,9
	Bilmiyorum	5,7	2,1	4,9	23	4,3

Orman fakülteleri son sınıf öğrencilerinin %51,9'u yabancı bir dili orta düzeyde bildikleri, %25,7'sinin ise bilmedikleri tespit edilmiştir. Bilgisayar kullanabilmeleri açısından orman fakülteleri öğrencilerinin %47,9'unun orta, %34,9'unun iyi düzeyde kullanabildikleri tespit edilmiştir. Khi-kare analizi sonucunda hem yabancı dil bilgisi hem de bilgisayar kullanabilme açısından bölümler arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$).

Gözek (2006) tarafından yapılan çalışmada girişimci adayların %29,4'ünün herhangi bir yabancı dili konuşamazken %69,6'sı yabancı bir dili konuşabildiği tespit edilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin mezun olduktan sonra ne iş yapmak istedikleri sorulmuş ve bulguları Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7: Öğrencilerin Mezun Olduktan Sonra Yapmak İstedikleri İşin Analizi

Düşünceler	OM	OEM	PM	Toplam	
				Sayı	Yüzde
Kendi işini kurmak istemektedir	68,8	66,3	63,4	355	66,2
Bir işletmede üst düzey yönetici olmak istemektedir.	31,2	33,7	36,6	174	32,5
Cevapsız	-	-	-	7	1,3

Çalışmaya katılan öğrencilerin %66,2'si mezun olduktan sonra kendi işlerini kurmak istemektedir. Bir işletmede üst düzey yönetici olarak çalışmak isteyen öğrencilerin oranı ise %32,5'dir. Kendi işlerini kurmak isteyen öğrencilerin bölümlere göre dağılımına bakıldığında en yüksek oran %68,8 ile orman mühendisliği bölümüdür. Bölümler arasında mezun olduktan sonra ne yapmak istediklerine istatistikî açıdan bakıldığında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p>0,05$).

Toplumun attığı role istinaden kız çocuklarına göre erkek çocuklarda girişimcilik ruhunun, diğer bir ifade ile kendi işini kurma eğiliminin daha yüksek olması

beklenmektedir. Bu hipotez eşliğinde söz konusu beklentinin gerçekleşip gerçekleşmediği Emsen tarafından ortaya konulmaya çalışılmış ve cinsiyet açısından mesleki eğilim ve girişimcilik ilişkisi incelendiğinde erkek öğrencilerin birinci önceliği kendi işini kurmaya verdiği, kız öğrencilerin ise özel sektörde bir iş bulup çalışmayı tercih ettiği görülmüştür (Emsen, 2001).

Çalışmaya katılan erkek öğrencilerin %71,5'i kendi işini kurmak isterken bayanlarda kendi işlerini kurmak isteyenlerin oranı %55,8 olarak bulunmuştur. Kendi işlerini kurmak isteyen öğrencilerin %76,9'u erkektir. Orman fakülteleri son sınıf öğrencilerinin cinsiyetlerine göre meslek seçiminde istatistiki olarak farklılık gösterdiği yapılan Khi-kare analiziyle tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Arslan tarafından Haliç Üniversitesi öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada da öğrencilerin mesleki açıdan en çok kendi işlerini kurmak istedikleri, ikinci sırada da özel sektörde çalışmak istedikleri tespit edilmiştir (Arslan, 2002).

Akyüz ve arkadaşları tarafından 2006 yılında Rize ili lise ve üniversite öğrencileri üzerinde yaptığı bir çalışmada lise öğrencilerinin mezun olduktan sonra %66,7 oranında kendi işlerini kurmak istedikleri, üniversite öğrencilerinin ise %69'luk kısmının kendi işlerini kurmak istedikleri tespit edilmiştir (Akyüz ve ark. 2006).

Apaydın tarafından Konya ilinde yapılan bir çalışmada çalışmaya katılanların %40'ı başkası tarafından çalışmayı istemedikleri, %30'unun ise para kazanmak istedikleri ve %20'si de hizmet etmeyi sevdiği belirtilmiştir (Apaydın, 1999).

Öğrencilerin kendi işlerini kurmak istemelerinin sebepleri Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Öğrencilerin Kendi İşlerini Kurma Nedenleri

Düşünceler	OM	OEM	PM	Toplam	
				Sayı	Yüzde
Kendi kendinin patronu olmak	49,3	52,6	56,3	249	46,5
İstihdam yaratabilmek için	21,9	25,1	11,3	104	19,4
Daha çok para kazanmak için	21,2	17,5	21,1	96	17,9
Daha çok risk alabilmek için	5,1	2,3	11,3	24	4,5
İşten çıkartılmamak için	2,5	2,3	-	10	1,9
Cevapsız	-	-	-	53	9,8

Orman fakülteleri son sınıf öğrencilerinin kendi işlerini kurmak istemelerinin en önemli nedeni kendi kendilerinin patronu olmak istemeleridir (%46,5). Bunu %19,4 ile istihdam yaratabilmek, %17,9 ile de daha çok para kazanma isteği izlemektedir. Yapılan Khi-kare analizi sonucunda bölümler arasında kendi işlerini kurma nedenleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p > 0,05$).

Orman fakültesi son sınıf öğrencilerine göre bir girişim yapabilmek için kişinin sahip olunması gereken özellikler Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9: Bir Girişim Yapabilmek İçin Sahip Olunması Gereken Özelliğin Analizi

Düşünceler	OM	OEM	PM	Toplam	
				Sayı	Yüzde
Cesaret/risk alabilme	40,9	38,9	50,0	209	39
Para/sermaye	33,7	31,7	16,7	154	28,7
Yaratıcılık	11,5	15,0	16,6	68	12,7
Ticaret kafası	11,9	10,6	12,5	58	10,8
Şans	2,0	3,8	4,2	15	2,8
Cevapsız	-	-	-	32	6

Orman fakülteleri son sınıf öğrencilerine göre bir girişim yapabilmek için sahip olunması gereken en önemli özellik bireyin cesaret/risk alabilmesidir. Bu özelliği bireyin para/sermayeye sahip olması izlemektedir. Bir girişim yapabilmek için en az etkili olduğu düşünülen özellik şans faktörüdür.

Bölümler açısından bir girişim yapabilmek için gerekli olan özellikler incelendiğinde üç bölüm içinde en önemli faktör bireyin cesaret/risk alabilme özeliğidir. Peyzaj mimarlığı bölümü öğrencileri için para/sermaye ve yaratıcılık faktörü girişim yapabilmek için eşit düzeyde etkili olarak tespit edilmiştir.

Son sınıf öğrencilerine göre bir girişim yapabilmek için sahip olunması gereken özellik ile bölümler arasında Khi-kare analizi sonuçlarına göre istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p>0,05$).

Öğrencilerin ellerine beklenmedik bir şekilde 300.000 YTL geçse ne yapacaklarına ait bulgular Tablo 10’da gösterilmiştir.

Tablo 10: Öğrencilerin Eline Geçen 300.000 YTL İle Yapmak İstedikleri

Düşünceler	OM	OEM	PM	Toplam	
				Sayı	Yüzde
Kendi işimi kurardım	59,5	59,1	48,1	302	56,3
Diğer yatırımları yapardım	16	10,1	19	75	14
Kendime ev/gayrimenkul alırdım	10,1	10,1	15,2	57	10,6
Bankaya yatırırdım	8,6	6,9	10,1	43	8
Bir işe ortak girerdim	3,9	11,7	7,6	38	7,1
Borsaya girerdim	1,9	2,1	-	9	1,7
Cevapsız	-	-	-	12	2,2

Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin yapacakları ilk iş %56,3 oranında kendi işlerini kurmak olarak belirtilmiştir. Katılımcı öğrencilerin kendi işlerini kurmaktan sonra yapmak istedikleri iş olarak sorgulamada geçmeyen alanlara yatırım

yapmak istemeleri %14 oranı ile ikinci sırada tespit edilmiştir. Öğrencilerin eline beklenmedik bir şekilde geçecek 300.000 YTL ile yapılacak yatırımın bölümlere göre bir farklılık gösterdiği yapılan Khi-kare analizi sonucunda tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Öğrencilerin hangi sektöre yatırım yapmak istedikleri analiz edilmiş ve bulguları Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11: Öğrencilerin Yatırım Yapmak İstedikleri Sektörlerin Analizi

Düşünceler	OM	OEM	PM	Toplam	
				Sayı	Yüzde
Teknoloji/telekomünikasyon	36,7	24,7	26,3	160	29,9
Sanayi sektörü	17,7	45,1	12,5	139	25,9
Hizmet sektörü	29,6	19,9	28,8	135	25,2
Eğitim sektörü	9,2	4,9	20	48	9
Sağlık sektörü	6,8	5,4	12,4	37	6,9
Cevapsız	-	-	-	14	2,6

Orman fakültesi son sınıf öğrencilerine hangi alana yatırım yapmak istedikleri sorulduğunda %29,9 ile teknoloji/telekomünikasyon, %25,9 ile sanayi ve %25,2 ile de hizmet sektörüne yatırım yapmak istedikleri tespit edilmiştir. Orman mühendisleri son sınıf öğrencileri teknoloji/telekomünikasyondan sonra hizmet sektörüne yatırım yapmayı tercih etmektedir. Orman endüstri mühendisi son sınıf öğrencileri ise öncelikle sanayi sektörüne daha sonra teknoloji/telekomünikasyon sektörüne yatırım yapmayı tercih etmektedirler. Peyzaj mimarlığı son sınıf öğrencileri daha çok hizmet sektörüne, ikinci sırada teknoloji/telekomünikasyon sektörüne ve üçüncü sırada da eğitim sektörüne yatırım yapmayı tercih etmektedirler.

Öğrencilerin yatırım yapmayı düşündükleri sektör ile okudukları bölüm arasında bir ilişkinin olup olmadığı yapılan Khi-kare analizi sonucunda tespit edilmiş ve öğrencilerin yatırım yapmak istedikleri sektör ile bölümleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Orman fakülteleri öğrencilerine göre bir girişimcide bulunması gereken en önemli özellik Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12 incelendiğinde çalışmaya katılan orman fakülteleri son sınıf öğrencilerine göre bir girişimcide bulunması gereken en önemli özellik %22 oranında risk alabilme yargısıdır. Bu yargıyı %18,3 ile özgüven, %14,7 ile tabloda yer almayan diğer değişkenler izlemektedir. Katılımcı öğrencilere göre bir girişimcide bulunması gereken özelliklerden en önemsiz olanı %0,4 ile finans bilgisidir.

Risk alma, bir kararı uygularken başarılı olma ihtimalinin dikkate alınma derecesidir. Risk alma davranışı, sonuçların olumlu ya da olumsuz olma beklentisi ve belirsizliği gibi faktörlerin etkisi altındadır. Yüksek risk almaya eğilimli olanlar, genellikle sonucu en belirsiz karar alternatiflerini seçerler (Alpkan, 2000).

**Tablo 12: Bir Girişimcide Bulunması Gereken Özellik
(1 tam katılım, 5 tam red)**

Özellikler	En önemli değişken		Likert tipi ölçek ortalaması
	Sayı	%	
Risk alabilme	118	22	1,50
Özgüven	98	18,3	1,33
Diğer	79	14,7	2,30
Yaratıcılık	36	6,7	1,63
Yeterli sermaye	31	5,8	1,72
Liderlik	21	3,9	1,57
Doğru ekibi kurma	16	3	1,66
Organizasyon/planlama becerileri	13	2,4	1,64
Yöneticilik becerileri	12	2,2	1,62
Profesyonel iş deneyimi	10	1,9	2,04
İletişim becerileri	8	1,5	1,59
İkna kabiliyeti	8	1,5	1,63
İnsiyatif alabilme/kullanabilme	2	0,4	2,01
Sonuç odaklılık	4	0,7	2,13
Kişisel bağlantılar	4	0,7	1,86
Finans bilgisi	2	0,4	2,00
Cevapsız	74	13,8	-

Çalışmaya katılan öğrenciler faktörleri tek tek değerlendirdiklerinde en fazla katılımın 1,33 ile özgüven faktöründe olduğu görülmektedir. Özgüven faktörünü 1,5 ortalama ile risk alabilme, 1,57 ortalama ile liderlik, 1,59 ortalama ile iletişim becerileri, 1,62 ortalama ile yöneticilik becerileri izlemektedir. Katılımcılara göre en az katılım 2,30 ortalama ile ele alınan faktörler dışında kalan diğer faktörler olarak tespit edilmiştir. Farklı alanlarda yapılan çalışmalarda risk alabilme ve girişimcilik üzerinde yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçlar aşağıda özetlenmiştir.

Rize ili lise ve üniversite öğrencilerine göre bir girişimcide bulunması gereken en önemli özellik özgüven olarak tespit edilmiştir (Akyüz ve ark. 2006).

Demircan'ın yaptığı çalışmada yapılan analizler sonucunda risk almanın girişimcilerin ayırt edici özelliği olduğu ve risk alabilecekleri fikrine kesinlikle katılan girişimcilerin bir takım özellikleri açısından, riski diğer düzeylerde göze alan girişimcilerden farklı oldukları ortaya çıkmıştır (Demircan, 2000).

Demirel tarafından 2003 yılında Elazığ ilinde yapılan çalışmada katılımcıların %33,6'sı risk faktörünün girişimcilik için tam bir ayırt edici özellik olmadığı tespit edilmiştir. Yenilik ve yeni ürün geliştirme ile ilgili faktör ise %49,5 oranında etkili faktör olarak tespit edilmiştir. Ayrıca iyi ilişkiler kurabilme becerileri de önemli bir diğer değişken olarak öne sürülmüştür. Çalışmada kişinin özgüveninin olması da

%44,6 oranında tamamen ve fazlaca katılım gösteren değişken olarak bulunmuştur (Demirel, 2003).

Çelik tarafından 1999 yılında Kahramanmaraş'ta yaptığı girişimcilik kültürü konulu bir çalışmada girişimcilerin 30-60 yaş arasında oldukları, eğitim durumlarının lise ve üniversite ağırlıklı olduğu, bir girişimcinin taşıması gereken temel özellikler olarak risk alabilme ve bağımsız çalışma özelliğinin ön plana çıktığı vurgulanmıştır (Çelik, 1999).

Gözek'in 2006 yılında yaptığı çalışmada girişimci adaylarının büyük bir çoğunluğu genel anlamda kendi işini kurabilmek için gerekli olan niteliklerden risk üstlenebilmenin (%54.4) en önemlisi olduğunu belirtmiştir. Bunun dışında sermaye sahibi olmanın (%10.3) ve organizasyon becerilerine sahip olmanın (%8.8) da gerekli olduğunu ön plana çıkarıldığı vurgulanmıştır (Gözek, 2006).

Çalışmaya katılan orman fakültesi öğrencilerine göre bir iş kurmak ve işte başarılı olmak için en önemli unsurun tespitine ait bulgular Tablo 13'de gösterilmiştir.

Tablo 13: Bir İş Kurmak ve İşte Başarılı Olmak İçin En Önemli Unsurun Tespiti (1 tam katılım, 5 tamamen red)

Düşünceler	En önemlisi		OM	OEM	PM	Likert tipi ölçek ortalaması
	Sayı	%				
Sermaye	200	37,3	1,34	1,63	1,46	1,46
Müşteri ve Pazar	112	20,9	1,43	1,58	1,58	1,50
İş fikri/ürün	92	17,2	1,54	1,72	1,53	1,60
Motivasyon ve sıkı çalışma	51	9,5	1,51	1,77	1,43	1,60
Cevapsız	81	15,1	-	-	-	-

Orman fakülteleri son sınıf öğrencilerine göre bir iş kurmak ve işte başarılı olmak için en önemli unsur %37,3 ile sermaye unsuru olarak tespit edilmiştir. Sermaye unsurunu %20,9 ile müşteri ve pazar bilgisi izlemektedir.

Bölgelere göre ayrı ayrı bakıldığında orman mühendisliği bölümü için sermaye unsuru en fazla katılım gösteren unsur olmuştur. Orman endüstri mühendisliği son sınıf öğrencilerine göre ise sermaye unsurundan daha önemi olan müşteri ve pazar bilgisi unsurudur. Peyzaj mimarlığı bölümü öğrencilerine göre en fazla katılım gösteren unsur motivasyon ve sıkı çalışma unsurudur. Yapılan Khi-kare analizine göre bölümler arasında bir iş kurmak ve işte başarılı olmak değişkenleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p>0,05$).

Katılımcı orman fakülteleri öğrencilerine göre bir iş kurmada iş ile ilgili temel bilgilerden en etkisiz olanları Tablo 14'de gösterilmiştir.

Tablo 14: Sahip Olunan Bilgilere Göre Kurulacak Bir İşi En Az Etkileyen Unsurlar (1 Tam katılım, 5 tamamen red)

Düşünceler	En önemlisi		OM	OE M	PM	Likert tipi ölçek ortalaması
	Sayı /	%				
Müzakere teknikleri	165	30,8	2,33	2,46	2,28	2,48
Genel muhasebe ve enflasyon muhasebesi	153	28,5	2,39	2,48	2,45	2,36
İlgili pazara dair bilgi	92	17,2	2,12	2,61	2,23	2,31
Üretilen ürünle veya hizmetle ilgili bilgi	54	10,1	2,19	2,47	2,41	2,33
Cevapsız	72	13,4	-	-	-	-

Orman fakültesi son sınıf öğrencilerine göre kurulacak bir işte bireyin sahip olması gereken en etkisiz özelliği %30,8 katılımı müzakere teknikleri becerisidir. Katılımcı öğrencilere göre en etkili özellik %10,1 ile üretilen ürün veya hizmete ait bilgidir. Orman mühendisleri öğrencilerine göre en etkisiz etmen 2,12 ortalama ile ilgili pazara dair bilgi olurken orman endüstri mühendisleri ve peyzaj mimarlığı öğrencilerine göre 2,33 ve 2,46 ortalama ile müzakere teknikleri en etkisiz faktör olarak tespit edilmiştir.

Yapılan Khi-kare analizi sonucunda orman fakültesi bölümlerine göre bireyin sahip olduğu özelliklerden etkisiz olanlar arasında istatistiki açıdan anlamlı bir sonuç elde edilememiştir ($p>0,05$).

Orman fakülteleri son sınıf öğrencilerine göre girişimcilik için gerekli olan en önemli becerilerin sorgulanması sonucu elde edilen bulgular Tablo 15’de gösterilmiştir.

Tablo 15: Girişimcilik İçin Gerekli Olan En Önemli Beceri

Düşünceler	En önemlisi		OM	OEM	PM	Likert tipi ölçek ortalaması
	Sayı /	%				
Pazarlama ve satış	162	30,3	1,43	1,44	1,42	1,43
Yönetim	147	27,4	1,42	1,60	1,51	1,49
İletişim	117	21,8	1,57	1,59	1,34	1,61
Tek başına işletmenin işlerini yürütme	38	7,1	2,1	2,34	2,21	2,20
Cevapsız	72	13,4	-	-	-	-

Katılımcı öğrencilere göre girişimcilik için gerekli olan en önemli kişisel beceri %30,3 katılım oranıyla pazarlama ve satış becerisinin olmasıdır. Pazarlama ve satış becerisini %27,4 oranında yönetim becerisi ve %21,8 oranında da iletişim becerisi izlemektedir. Çalışma kapsamında yapılan Khi-kare analizine göre bölümler ara-

sında girişimcilik için gerekli kişisel beceriler açısından anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p>0,05$).

Bölgelere göre ayrı ayrı bakıldığında orman mühendisliği bölümü öğrencileri yönetim becerisinin en önemli beceri olduğunu vurgularken, orman endüstri mühendisliği bölümü öğrencileri parlama ve satış becerisini, peyzaj mimarlığı öğrencileri ise iletişim becerisini en önemli unsur olarak öne sürmüşlerdir.

Çalışmaya katılan orman fakülteleri son sınıf öğrencilerine göre yapılmak istenen bir işten vazgeçilmesine sebep olan etmenlere ait bulgular Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16: Yapılmak İstenen Bir İşten Vazgeçilmesine Neden Olan Etmenler

Düşünceler	En önemlisi		OM	OEM	PM	Likert tipi ölçek ortalaması
	Sayı	%				
Bunların hiçbirisi	203	37,9	2,49	2,77	3,0	2,66
Başarısız olma riski	118	22,1	2,73	2,86	2,95	2,80
Çok uzun ve yoğun çalışma	103	19,3	2,74	2,56	2,84	2,70
Plan ve program için uzun hazırlıklar yapmak	38	7,1	2,98	2,97	3,10	3,0
Cevapsız	73	13,6	-	-	-	-

Çalışmaya katılan orman fakülteleri son sınıf öğrencilerine göre yapılmak istenen bir işten vazgeçilmesine neden olabilecek en önemli etken olarak çalışmada belirtilen başarısız olma riski, çok uzun ve yoğun çalışma ve plan ve programlar için uzun hazırlıkların gerekliliği faktörleri dışında kalan faktörler %37,9 oranında gösterilmiştir. Bu faktörden sonra başarısız olma riski %22,1 oranında ikinci sırada, çok uzun ve yoğun çalışma faktörü de %19,3 oranında üçüncü sırada çıkmıştır.

Bölgelere göre bakıldığında orman mühendisliği öğrencileri için burada değinilmeyen faktörler en önemli faktörler olarak ele alınırken, orman endüstri mühendisliği ve peyzaj mimarlığı bölümleri öğrencileri için çok uzun ve yoğun çalışma faktörü en önemli faktör olarak tespit edilmiştir. Yapılan Khi-kare analizi sonucunda bölümler arasında bir işten vazgeçme nedeni olan etmenler açısından anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($p>0,05$).

4. Sonuç ve Öneriler

Orman fakülteleri son sınıf düzeyinde okuyan öğrencilerin %65,5'inin düz lise mezunu olduğu tespit edilmiştir. Orman fakülteleri son sınıf öğrencilerinin annelerinin %78,4'ünün ev hanımı olduğu, babalarının %35,4 oranında emekli, %30,2 oranında özel sektör, %21,8 oranında kamu sektörü çalıştığı tespit edilmiştir

Orman fakülteleri son sınıf öğrencilerinin %46,3'ü yüksek lisans/doktora yapmak istemektedir. Peyzaj mimarlığı bölümü öğrencilerinin en yüksek oranda yüksek lisans/doktora yapmak istedikleri tespit edilmiştir.

Orman fakülteleri son sınıf öğrencilerinin %47'si mezun olduktan sonra iş bulabileceğine inanmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin bölümlerine göre en yüksek iş bulabilme oranı OEM bölümü, en düşük iş bulabilme oranı ise OM bölümü öğrencilerinde tespit edilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %66'sının kendi işlerini kurmak, %32'sinin ise bir işletmede üst düzey yöneticisi olarak çalışmak istedikleri tespit edilmiştir. Bölümler arasında iş bulabilme konusunda istatistiki açıdan bir ilişki tespit edilememiştir. Cinsiyet açısından bakıldığında erkekler bayanlardan daha yüksek oranda kendi işlerini kurmak istemektedirler. Orman fakülteleri son sınıf öğrencilerinin cinsiyetlerine göre meslek seçiminde istatistiki olarak farklılıklar tespit edilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerinin kendi işlerini kurmak istemelerinin en önemli nedeni kendi kendilerinin patronu olmak istemeleri %46,5 ile ilk sırada yer almıştır.

Herhangi bir ekonomik yatırıma kalkışmak sonucunun olumlu ya da olumsuz olması net olmadığı için belli bir risk taşımaktadır. Yapılan çalışmada da girişimciler için en önemli girişimcilik faktörü risk alabilme faktörü olarak tespit edilmiştir. Girişimci, girişim yapabilmek için bazı nitelikleri kendisinde toplamalıdır. Bu nitelikler arasında risk alabilme faktöründen başka özgüven, yaratıcılık, yeterli sermaye ve liderlik bulunması gereken nitelikler arasında tespit edilmiştir.

Orman fakültesi son sınıf öğrencileri birinci sırada teknoloji/telekomünikasyon, ikinci sırada sanayi ve üçüncü sırada ise hizmet sektörüne yatırım yapmak istemektedirler. Peyzaj mimarlığı öğrencileri en çok hizmet sektörüne yatırım yapmak istemektedirler. Öğrencilerin yatırım yapmayı düşündükleri sektör ile okudukları bölüm arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Orman fakülteleri son sınıf öğrencilerine göre bir iş kurmak ve o işte başarılı olmak için en önemli unsur sermaye unsuru olarak tespit edilmiştir. Sermaye unsurunu müşteri ve pazar bilgisine sahip olmak izlemektedir.

Kurulacak bir işte bireyin sahip olması gereken en önemsiz ve etkisiz özellik müzakere tekniklerine sahip olması özelliğidir. En etkili özellik ise üretilecek ürün ya da hizmete ait bilgiye sahip olma özelliğidir.

Orman fakültesi öğrencilerine göre girişimcilik için gerekli olan en önemli kişisel beceri pazarlama ve satış becerisidir. Pazarlama ve satış becerisini yönetim becerisi ve iletişim becerisi izlemektedir.

Girişimcilik ve eğitim birlikte hareket etmesi gereken iki temel faktör olarak kendini göstermektedir. Sahip olunan eğitim iş hayatına aktarılması ve özel sektörün

hakim olmaya başladığı bir ortamda insanların kendilerine ve dolayısıyla ekonomiye yön verebilmeleri gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin istemekte olduğu bir durumu yansıtmaktadır. Orman fakültelerinde eğitim gören öğrenciler kendi işlerini kurmak istemekte ve ailelerinin sahip olduğu ekonomik imkan ve sosyal statü ötesinde bir yaşam arzulamaktadırlar. Bu nedenle risk almak istemekte ve cesaretle sahip oldukları bilgileri kendi işleri ile ekonomik alana aktarmak ve böylelikle devlet kurumları olan bağımlılıktan uzaklaşarak ekonomik anlamda bağımsızlık elde etmek istemektedirler. Bu nedenle eğitim süreleri içerisinde girişimcilik ile ilgili daha ayrıntılı ve uygulamalı eğitim almak ve önlerinde oluşabilecek engellemelerin kaldırılmasını ifade etmektedirler. Özellikle son sınıf öğrencilerinin ekonomik ve sosyal anlamda ülkemizde sahip oldukları konum dikkate alınarak girişimciliği destekleyici fonlar ve cesaret verici yönlendirmeler yapılmalıdır.

Kaynaklar

AKYÜZ, Kadri Cemil, GEDİK, Tarık, AKYÜZ, İlker ve YILDIRIM, İbrahim (2006), “Rize İlindeki Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Yeteneklerinin İncelenmesi”, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 20 (1), s. 233-246, Erzurum.

ALPKAN, Lütfihak (2000), Stratejik Yönetimin Kapsamlılığı, Stratejik Tercihler ve Yönetici Özellikleri Arasındaki İlişkiler, Gebze İleri teknoloji Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bilim Dalı, 141 s. Gebze.

APAYDIN, Fevzi (1999), Girişimcilik ve Başarılı Girişimcilik Uygulamaları, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Üretim Yönetimi ve Pazarlama Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 171 s., Konya.

ARSLAN, Kahraman (2002), “Üniversiteli Gençlerde Mesleki Tercihler ve Girişimcilik Eğilimleri”, Doğu Üniversitesi Dergisi, 6, 1-11, İstanbul.

BAI, Jay ve GUNDRY, John (1999), “Virtual Teaming in the Automotive Supply Chain Team Performance Management” An International Journal, 5 (6), 174-193.

BAYRAM, Nuran (2004), Sosyal Bilimlerde SPSS ile Veri Analizi, Ezgi Kitapevi, Bursa

BEATTY, Jack (1998), Peter Drucker’a Göre Dünya, Çev. Akınhay, Osman, Sistem Yayınları, İstanbul, s. 209-211.

BULL, Ivan ve WILLARD, Gary (1995), “Towards a Theory of Entrepreneurship”, Elsevier Science, Oxford, p.1-15.

ÇELİK, Adnan ve AKGEMCİ, Tahir (1998), Girişimcilik Kültürü ve Kobiler, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

ÇELİK, Adnan (1999), Kahramanmaraş'ta Girişimcilik Kültürü, Yaşar Ofset Matbaacılık, 134 s. Kahramanmaraş.

ÇETİN, Canan (1996), Yeniden Yapılanma-Girişimcilik ve Küçük ve Orta Boy İşletmeler ve Bunların Özendirilmesi, Der Yayınları, İstanbul.

ÇETİNDAMAR, Dilek (2002), Türkiye'de Girişimcilik, TUSİAD Yayınları.

DEMİRCAN, Nigar (2000), Girişimcilik ve Girişimcilerin Kişilik Özellikleri Konusunda Bir Uygulama, Gebze İleri teknoloji Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yüksek lisans Tezi, 144 s. Gebze.

DEMİREL, Erkan T. (2003), Girişimcilik Kültürü, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yönetim Organizasyon Bilim Dalı, Yüksek lisans Tezi, 233 s. Malatya.

EMSEN, Selçuk Ö. (2001), "Genç Nesilde Mesleki Eğilimler ve Girişimcilik: Ampirik Bir Çalışma", Milli Produktivite Merkezi, Verimlilik Dergisi, Sayı 2001/1, 153-176.

EYUBOĞLU, Dilek (2004), Girişimciliğin Geliştirilmesi, Milli Produktivite Merkezi Yayınları No: 668, ss. 151, Ankara.

FARELL, Larry., (1997), "Girişimcilik Üzerine Dersler (Röportaj)", Power Dergisi Kasım 1997 sayısı

FOSS, Nicolai J. ve Klein, Peter G. (2002), Entrepreneurship and the Firm, Edward Elgar: Aldershot, İngiltere.

GİRGİNER, Nuray ve UÇKUN, Nurullah (2004). İşletmecilik Eğitimi Alan Lisans Öğrencilerinin Girişimciliğe Bakış Açıları: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama, 3. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi Bildiriler Kitabı, 25-26 Kasım, Eskişehir, 783-795.

GÖZEK, Sadık (2006), Girişimci Adayının Özellikleri, Girişimcilik Eğilimleri ve Girişimci Adaylarına Sağlanan Destekler, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarık Ekonomisi Anabilim Dalı, Yüksek lisans Tezi, 72 s., Kahramanmaraş.

GÜROL, M. Ali (2000), Türkiye'de Kadın Girişimci ve Küçük İşletmesi, Atılım Üniversitesi Yayını, Ankara.

HINTERHUBER, Han H., WOLFGANG Popp (1992), "Are You A Strategist or Just A Manager?", Harvard Business Review, January-February.

HUM, Sin H. ve LEOW, Lay H. (1996), "Strategic Manufacturing Effectiveness; An Empirical Study Based on The Hayes-Wheelwright Framework", International Journal of Operations and Production Managements, 16 (4), 4-18.

KORKMAZ, Sezer (2000), “Girişimcilik ve Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma”, H.Ü. İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt 18, sayı 1, s.163-179.

MCCLELLAND, David C., (1971), The Achievement Motive in Economic Growth, İçinde Entrepreneurship and Economic Development, Ed. Peter Kilby, The Free Press Pub., New York, p.109-122.

MEREDITH, G. Geoffrey, ROBERT E.Nelson and PHILIP A. Neck (1984), Girişimciliğin Uygulanması, Çeviren: Tan, S. ve Pazarcık, O., Uluslar arası çalışma Örgütü, Ankara.

SEVİNÇ, Ali (2002), Çorum Girişimcilerinin Sosyal Kültürel Yapısı, KOSGEB Uzmanlık Tezi, 50 s. (Yayınlanmamış).

ŞENOCAK, Bülent, (1992), 2000’li Yılların Girişimcilik Modeli, 3. İzmir İktisat Kongresi, 181-186, İzmir

TAVŞANCIL, Ezel (2002), Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

TİTİZ, Tınaz (1994), Girişimcilik, İnkılap Kitapevi, ss. 205, İstanbul.

TİTİZ, Tınaz (1999), Genç Girişimcilere Öneriler, İnkılap Kitapevi, İstanbul, s. 11.

